

Matka poté zmlkla, ale držela s Evou krok, a to bylo vše, co si Eva v tu chvíli mohla přát.

O patnáct minut později už byly na dohled nádraží. „Hlavně se chovej co nejpřirozeněji,“ zašeptala Eva. „Jme Francouzky střední třídy, kterým je lhostejné, co se tu stalo včera večer.“

„Jak se ti teď hodí, že se dokážeš tak snadno obrátit zády k vlastním lidem,“ vyčetla jí matka.

Evu její slova hluboce zasáhla, ale snažila se je ignorovat a pokračovala: „Jsme obě sekretářky. Ty jsi ruská emigrantka, já jsem tvoje dcera. Můj statečný francouzský otec – tvůj manžel – se nevrátil z fronty. Obáváme se, že je mrtvý.“

„Aha, takže budeme předstírat, že tvůj otec byl zabit,“ zlostně zamumlala matka.

„Jenom mě poslouvej, *mamusia!* Může na tom záviset náš život. Koupíme si jízdenky do Clermont-Ferrand přes Vichy.“

„Vichy?“

„Dívala jsem se. Je to nejrychlejší cesta do Aurignonu.“

„Co to je za místo?“

„Žije tam tvoje sestra Olga. Je nemocná a požádala nás, abychom jí pomohly s jejími třemi dětmi.“

Matka jen zakoulela očima.

„*Mamusia*, tohle je vážná věc. Musíš si zapamatovat všechno, co ti řeknu.“

„Ale proč zrovna tenhle Aurignon? Nikdy jsem o něm ne slyšela.“

„Jsou tam lidé, kteří pomáhají Židům uprchnout do Švýcarska.“

„Do Švýcarska? To je směšné. Je to blízko Vichy a nejméně tři sta kilometrů od švýcarské hranice.“

Ta myšlenka Evu také znepokojovala, ale odsunula ji stranou. Možná že právě proto je Aurignon perfektní místo, kde se mohou schovat. „Je to naše jediná šance, jak uniknout, *mamusia!*“

„Takže chceš, abychom odjely z Francie bez tvého otce?“ Matčin hlas jako by zármutkem zněl o oktávu výš.

„Ne,“ odvětila Eva. „Chci najít někoho, kdo nám pomůže dostat ho ven.“

Když vlak ve dvě hodiny a pět minut vyjel z *Gare de Lyon* jihovýchodním směrem a v místě soutoku se Seinou překročil řeku Marne, Eva už dýchala o něco volněji. Koupit jízdenky bylo jednodušší, než čekala – pokladní se na jejich doklady téměř nepodíval a se zívnutím jí je vrátil. Chytání uprchlíků asi nepatřilo k jeho povinnostem. A mladý německý voják, který procházel vlakem hned poté, co Eva s matkou nastoupily, na doklady rovněž jen bez zájmu pohlédl a beze slova jí je podal zpět. Když vlak nabral rychlost a vyjel do volné krajiny za pařížskými předměstími, odvážíla se Eva pocítit špetku naděje do budoucnosti – a také kousek hrdosti na své dílo.

Pak si všimla, že matka vedle ní pláče. Ramena se jí třásla potlačovanými vzlyky a tiskla čelo na okno. Evy se znovu zmocnilo napětí. „*Mamusia!*“, zamumlala tiše. Vlak byl jen z poloviny plný a většina ostatních cestujících byla zabraná do čtení knih či časopisů, ale byla jen otázka času, kdy si jich někdo všimne. „Prosím, musíš přestat. Přitahuješ na nás pozornost.“

„Co na tom záleží?“ sykla matka a s planoucíma očima se prudce otočila k Evě. „Jen si něco namlouváme, Evo. Nám se nikdy nepodaří utéct.“

„Ale ono už se nám to daří, *mamusia*. Podívej se. Už jsme venku z Paříže.“

„Najdou nás, ať budeme, kde chceme. Nemůžeme prostě zmizet. Co budeme jíst? Kde budeme bydlet? Jak si obstaráme potravinové lístky? Tohle je čiré bláznovství. Měly jsme zůstat doma. Nebo alespoň v Paříži, kde známe lidi.“

„Ale lidé také znají nás,“ připomněla jí Eva. „Nemůžeme vědět, komu máme věřit.“